

***LIASIS OLIVACEUS PAPUANUS*, EEN ZEER BIJZONDERE PYTHONSOORT UIT NIEUW-GUINEA**

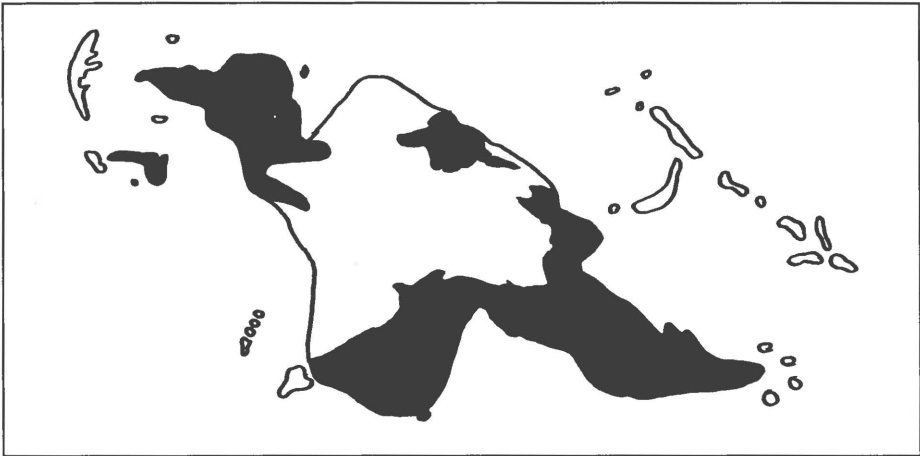
Door: J. Mavromichalis en S. Bloem, Lage Heesweg 68, 5741 BN Beek en Donk.

Inhoud: Beschrijving - Identificatietabel - Onze dieren in het terrarium - Conclusie - Verzoek - Literatuur.

* * *

BESCHRIJVING

Liasis olivaceus papuanus of olijfpython is een nog vrij onbekende (zeker wat de literatuur betreft) pythonsoort, afkomstig uit Nieuw-Guinea. Ze is een ondersoort van *Liasis olivaceus* en het belangrijkste verschil tussen beide soorten is, dat de kop van de *Liasis olivaceus papuanus* kort en gedrongen is, en meteen overloopt in de hals, terwijl de kop van *Liasis olivaceus olivaceus* duidelijk afgezet is.

Verspreidingsgebied van *Liasis olivaceus papuanus*.

De dieren hebben een olijfgroene tot goudbruine kleur, waarover een schitterende, in het oog lopende iriserende glans valt. Dit gegeven is voor ons één van de redenen waarom we deze dieren houden in gevangenschap.

Kenmerkend aan de onderzijde is de licht- tot donkergrijze kleur aan kop en hals. De gemiddelde lengte van deze dieren is 2½ m, maar grotere dieren zijn in Nieuw-Guinea vaak waargenomen. Sommige kenners geven als maximale lengte 4 m op en volgens McDowell zou het zelfs mogelijk zijn, dat deze liasisoort de *Liasis amethystinus* (amethystpython) als grootste liasisoort van Nieuw-Guinea kan overtreffen. En dat zowel in lengte als in doorsnede, omdat de amethystpython veel slanker van bouw is.

Nóg een belangrijk kenmerk van deze soort is, dat zij kannibalistisch kan zijn, zodat men erg oplettend moet zijn tijdens het voederen (eigen waarneming).

Liasis olivaceus papuanus staan ook bekend als dieren met een zeer uitgebreide voedselvoorkeur. Zo zijn er o.a. dieren in het wild aangetroffen, die net een walibi verorberd hadden (in één geval had het prooidier een gewicht van 22,7 kg). Ook is geboekstaafd, dat een in het wild levende *Liasis olivaceus papuanus* een *Liasis amethystinus* had verorberd. Even terzijde: tijdens expedities heeft men eveneens verscheidene malen waargenomen, dat *Liasis olivaceus papuanus* bij de inheemse bevolking vaak in de pan aangetroffen kan worden, iets wat wij uiteraard niet zo kunnen waarderen.

IDENTIFICATIETABEL

Kleur: olijfgroen tot goudbruin; onderzijde kop plus ventralen lichtgrijs; onderhuid zwart. **Rostralen:** breder als hoog, van boven gezien, met aan beide zijden een ondiepe groef. **Internasalen:** ongeveer anderhalve keer zo lang als breed. **Prefrontalen:** groot en in paren gerangschikt. **Postocularen:** 2 tot 3. **Supraocularen:** 10 tot 11. **Dorsalen:** 65 tot 71. **Ventralen:** 358 tot 390. **Subcaudalen:** 82 tot 88. Voor het verspreidingsgebied: zie kaart.

ONZE DIEREN IN HET TERRARIUM

Zelf zijn we in het bezit van drie *Liasis olivaceus papuanus*, twee vrouwen en een man. We hebben ze samen gehuisvest in één terrarium van 120 cm lang, 60 cm breed en 80 cm hoog. Overdag is de temperatuur tussen de 28 en 32°C, terwijl de temperatuur 's nachts daalt tussen de 20 en 24°C.

De grootste vrouw, die we ♀1 zullen noemen, kregen we als eerste in ons bezit. We troffen haar aan in een dierenwinkel en was afkomstig van import, nu twee jaar geleden. Het is een zeer rustig dier en ze is altijd goed te hanteren. Zelfs tijdens het behandelen met injecties tegen wormen vertoonde ze geen enkel spoor van agressie. Ook het eten was geen probleem, want vanaf het begin at ze volwassen ratten. Haar lengte was bij aanschaf $\pm$ 3 m en haar gewicht was 4,3 kg.

Het andere koppel kregen we via een kennis die ook slangenhouder is. De dieren waren nog maar net geïmporteerd. Ze waren al behandeld tegen flagellaten en wormen, maar gegeten hadden ze nog niet.

De lengte van de vrouw van dit koppel - we zullen haar ♀2 noemen - was bij aanschaf $\pm$ 2,70 m en haar gewicht bedroeg 3,5 kg. De man had een lengte van $\pm$ 2,60 m en zijn gewicht was 3 kg.

In het begin weigerde dit koppel alle aangeboden voedsel: geen ratten of muizen, zelfs geen dode eendagskuikens. Aangezien we al eerder slangen die voedsel weigerden aan het eten hadden gekregen met kwartels en zebrovinken, besloten we om dat bij dit koppel ook eens te proberen. Vanaf het moment dat we de kwartels erbij zetten, veranderden de anders zo passieve slangen in zeer actieve jagers. Er ontstond een ware voedselstrijd, waarbij de dieren er niet voor terugdeinsden om ook aan elkaar te beginnen. Uit eigen ervaring kunnen we stellen, dat de dieren ofiofaag zijn, een eigenschap die ook Trutnau noemt (Trutnau, 1988, pag. 71). Een aanwijzing hiervoor is, dat ze de voor slangenetende soorten zo karakteristieke wijze hebben om hun prooi achter de kop te grijpen en vervolgens beginnen met wurgen. Het leek ons dan ook raadzaam, om onze slangen voortaan gescheiden te voederen.

Na ons experiment met de kwartels accepteerden alle drie de dieren dode ratten en sinds kort zijn we er bij toeval achtergekomen, dat ze zelfs enorme prooien aankunnen. Toen we na het voederen van een koppel volwassen tijgerpythons een Vlaamse reus van ruim 5 kg overhielden,

besloten we die bij ♀2 te leggen. Direct nam ze het konijn in een wurggreep en na vier uur was het haar gelukt de prooi weg te slikken. Het dier verteerde goed, en nu krijgt ze af en toe een konijn tussen de ratten door, iets wat ze gretig accepteert.

Ook de andere twee dieren kunnen grote hoeveelheden prooidieren aan en na zulke schranspartijen liggen ze vaak dagen in het water, waar ze trouwens toch graag in vertoeven. Tijdens de vervelling komen ze de waterbak al helemaal niet meer uit, en vaak vervellen ze ook in het water.

Alle drie de dieren zijn niet agressief en zeer handelbaar tijdens de verzorging. Een enkele maal, als we ze per ongeluk laten schrikken, stoten ze met gesloten bek toe, maar ze hebben nog nooit gebeten. Het lijkt voor ons dan ook duidelijk, dat ze het verschil tussen prooi en verzorger zeer goed kunnen onderscheiden. Dat maakt hen tot fijne en dankbare dieren om te verzorgen. Het enige nadeel vinden wij, is de Aziatische afkomst. Van dat soort dieren is immers bekend, dat ze vaak last hebben van wormen en flagellaten. Ook onze dieren bleken vol wormen (cestoden) te zitten. Dat ze wormen hadden was te zien en te merken. Vlak onder de huid bevonden zich kleine bolletjes, wat meestal wijst op een wormbesmetting.

We merkten ook, dat de slangen na een half jaar regelmatig eten, niet in gewicht waren toegenomen en dat ♀1 zelfs was afgevallen. Een bevriende slangenhouder heeft onze dieren toen behandeld met injecties met levacol.

CONCLUSIE

Nu, vijf maanden na de behandeling met levacol, is er duidelijk een positief resultaat: ♀1 is nu al 500 g aangekomen, ♀2 is zelfs 750 g zwaarder geworden, wat mede bevordert zal zijn door haar acceptatie van konijnen als prooi; het mannetje is slechts 360 g in gewicht toegenomen, wat wel veroorzaakt zal zijn door een afkoelingsperiode van twee maanden. We hebben hem toen geen prooien aangeboden, in verband met eventuele paarpogingen in de toekomst.

Op dit moment verwachten we nog geen paarpogingen, omdat de slangen nog maar kort in gevangenschap zitten, maar we hebben het mannetje toch maar afgekoeld om de natuurlijke hormooncyclus op gang te houden. Het volgende kweekseizoen willen we beslist proberen deze aantrekkelijke liasissoort tot paren te bewegen.

	♀1	♀2	♂
Datum van aanschaf maart 1993	4300	3500	3000
Behandeling met levacol 25-10-1993	4100	3500	3000
Gewicht op 28 maart 1994	4800	4250	3360

Tabel: Gewichtsoverzicht van 3 *Liasis olivaceus papuanus*.

VERZOEK

We hebben niet zo heel erg veel literatuur over *Liasis olivaceus papuanus* kunnen vinden. Als iemand ons dan ook op het spoor van méér informatie zou kunnen brengen, zouden we dat zeer op prijs stellen. Wie ons fotocopieën van artikelen stuurt, krijgt de onkosten uiteraard vergoed. Bij voorbaat onze dank.

LITERATUUR

McDowell, S.B., 1975. A Catalogue of the Snakes of New Guinea and the Solomons, with special reference to those in the Bernice. P. Bishop Museum, Part 11, Anilioidae and Pythoninae. J. Herp. 9 (1), 1-79.

O'Shea, M., z.j. The pythons of New Guinea. The British Herpetological Society.

Riel, C. van, Zwart, P., en Winter, E., 1984. Pentasomen en andere parasieten en hun behandeling bij *Liasis papuanus*. Litt. Serp. Vol. 4 (1), 22-25.

Trutnau, L., 1988. Schlangen im Terrarium. Band 1, ungiftige Schlangen. Stuttgart.

Foto 1: *Liasis olivaceus papuanus*.

Foto: Marcel van der Voort.